

POSUDEK ŠKOLITELE

Jméno disertanta:	JUDr. Ing. Miloslav Kaše, CSc.
Téma práce:	Vybrané aspekty důchodové reformy v České republice
Rozsah práce:	174 stran textu, 395 275 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	22.9.2020

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma posuzované práce je dlouhodobě aktuální a významné, je předmětem zvýšeného zájmu odborné i nejširší veřejnosti, nejen v České republice, ale i v řadě dalších zemí.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Úspěšné zpracování náročného tématu vyžadovalo prostudovat českou právní úpravu důchodového pojištění a také související otázky zejména sociologické a demografické, a to v širším mezinárodním kontextu.

Při zpracování posuzované práce použil disertant tradiční prostředky teoretického právního výzkumu – zejména metodu deskriptivní, metodu analýzy a syntézy a rovněž metodu komparativní.

3. Formální a systematické členění práce

Disertant systematicky rozčlenil svou práci do úvodu, sedmi částí, z nichž všechny kromě poslední jsou dále vnitřně členěny, a závěru. Obsahuje též shrnutí v češtině a v angličtině.

Autor se nejprve zabývá teoretickými základy a východisky zkoumané problematiky. Pozornost věnuje i významným modelům sociálního pojištění – zejména Bismarckovu, Beveridgeovu a modelu švédskému, které ovlivnily vývoj sociálního pojištění v Evropě, upozorňuje na jejich klady i nedostatky. Dále se zaměřuje na způsoby financování důchodových systémů, důchodové modely a penzijní plány, hodnotí důchodové systémy v mezinárodním srovnání.

Ve druhé části je podán výklad o vývoji předmětné problematiky na území dnešní České republiky od 2. poloviny 19. století do současnosti. Disertant se v této části zabývá i činností Komise pro spravedlivé důchody v letech 2019 a 2020.

V následující části se autor zaměřuje na stárnutí populace, což je velmi závažný problém příznačný pro téměř všechny evropské země. Zabývá se demografickým vývojem, který je v oblasti důchodového pojištění v ČR velmi důležitý zejména proto, že je financováno metodou průběžného financování, která je na demografickém vývoji značně závislá. V textu je – s ohledem na téma práce – neobvykle velké množství grafů o minulém, současném i předpokládaném demografickém vývoji nejen v ČR, ale i v dalších zemích. Zajímavá je subkapitola o úloze Evropské unie v důchodových systémech členských států.

Ve čtvrté části se disertant zabývá současnými podmínkami vzniku nároku na starobní důchod – výši důchodového věku a potřebnou dobu pojištění, a to i z hlediska jejich dalšího vývoje.

V páté části se autor zaměřuje na otázku rovnosti mužů a žen v důchodových systémech a na zohlednění péče o děti v rodině v těchto systémech, komentuje zamýšlené návrhy Ministerstva práce a sociálních věcí v této oblasti.

V poslední části autor na základě provedených analýz dospívá k určitým námětům na uskutečnění důchodové reformy.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr disertační práce odpovídajícím způsobem zpracován

Z úrovně textu je zřejmé, že autor přistoupil k jeho zpracování s hlubokým zájmem a náležitými znalostmi. Jeho přehled o obecných otázkách zvoleného tématu, právní úpravě starobního důchodu a otázkách souvisejících má velmi dobrou úroveň. Práci nelze vytknout závažnější nedostatky věcné ani formální, je zdařilá. Obsahuje pouze drobné nepřesnosti stylistického a formulačního rázu. Zamýšlený námět disertační práce byl odpovídajícím způsobem zpracován.

Splnění zákonné podmínky publikace dílčích výstupů disertační práce

Před několika týdny vyšla v nakladatelství GRADA Publishing, a.s., 2021, publikace „Vybrané aspekty důchodové reformy v České republice“, což je v plném rozsahu publikovaná disertační práce. Zákonná podmínka publikace výstupu disertační práce - v tomto případě nikoli jen dílčího - byla splněna.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce – „interdisciplinární popis, analýza a komparace diskutovaných otázek, posouzení jejich vývojových trendů a shrnutí jejich výhod anebo nevýhod pro případné praktické využití v České republice“ byl úspěšně naplněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autor přistoupil k přípravě disertační práce zodpovědně, s dostatečným časovým předstihem a konkrétní představou o zpracování zvoleného tématu. Náležitou míru samostatnosti prokázal disertant zejména tím, že upozorňuje na některé problémy ze zkoumané oblasti a zaujímá k nim svá stanoviska. K práci byl dne 23.9.2020 vygenerován „Protokol o výsledku kontroly na plagiáty“, podle něhož existuje 209 podobných dokumentů a nejvyšší dosažená míra podobnosti je nižší než 5%. Jde tedy o práci původní.
Logická stavba práce	Systematické členění textu je vhodné, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují a jsou vzájemně provázané. Výklad o činnosti Komise pro spravedlivé důchody v r. 2020 by bylo vhodnější zařadit do jiné části, než do historického exkurzu.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor vychází z rozsáhlého okruhu odborné literatury časopisecké i knižní, výchozím zdrojem jsou stěžejní monografie a z dalších informačních, zejména internetových zdrojů. Mimořádně široký je okruh zahraniční literatury. Se zdroji uvedenými v seznamu použité literatury autor uvážlivě pracuje a odkazuje na ně.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Disertant se zaměřuje na řadu aspektů zkoumaného tématu. Zaujímá k nim svá stanoviska – činí tak se zájmem a potřebným přehledem.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	K úpravě práce nemám připomínky, je zpracována tradičním způsobem.

Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň jsou v zásadě dobré.
-------------------------------	--

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Během obhajoby se disertant může zaměřit na problematiku podpory rodin s dětmi v důchodových systémech.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.
---	--------------	--

V Praze dne 22.2.2021

Prof. JUDr. Věra Štangová, CSc.
školitelka